

NASRETTİN HOCA

Nasrettin Hoca, 1208 Eskişehir'in Sivrihisar ilçesinin Hortu Köyü doğumlu, Anadolu Selçukluları döneminde Hortu ile Akşehir ve çevresinde yaşayan efsanevi kişidir.

Çoğunlukla hazırcevap ve mizah anlayışına haiz bir bilge olarak aksettirildiği hikâyelerle tanınan Nasrettin Hoca'nın gerçekte yaşayıp yaşamadığına, yaşadıysa gerçek kişiliğinin ne olduğuna dair tartışmalar olmakla birlikte gerçek bir tarihî kişilik olduğuna dair bazı belgeler bulunmaktadır. Bu belgelerden edinilen bilgilere göre 1208 yılında Hortu köyünde doğan Nasrettin Hoca burada temel eğitimini aldıktan sonra Sivrihisar'da medresede eğitim görmüş ve babasının ölümü üzerine döndüğü memleketinde köy imamlığı görevini üstlenmiştir. Nasrettin Hoca, bir süre Akşehir'e göç ederek burada mülki görevler üstlenmiştir.

Aynı zamanda Akşehir çevresindeki yörelerde de kısa süreli bulunduğu düşünülen Nasrettin Hoca 1284'te yine Akşehir'de ölmüş ve günümüzdeki Nasrettin Hoca Türbesi'ne gömülmüştür. Nasrettin Hoca'nın adına anlatılar hikâyeler etrafında gelişen efsanevi kişiliği ölümüyle aynı yüzyıl içerisinde ortaya çıkmış olup kendisine addedilen anlatılar yüzyıllar içerisinde onlarla ifade edilen sayılardan binlere kadar çıkmıştır.

Günümüzde bibliyografik bir değeri bulunan Nasrettin Hoca yazılı kültürünün bilinen en eski anlatısına 1480 yılında telif edilen Saltuknâme'de rastlanmakla birlikte Povest o Hoce Nasrettine serisi 1,5 milyon ile şimdiye dek en fazla satışı yapılan Nasrettin Hoca derlemesidir. Bu eserlerden derlenen fıkralar, içerdiği mesajlar, özellikleri ve mitolojik unsurlar gibi farklı bağlamlarda incelenmiş olup birçok ülkede eğitim-öğretimde de kullanılmaktadır.